Sisäministeriö LAUSUNTO SM2022-00074

MMO Montin Sanna(SM) 16.02.2022

Viite
U 34/2016 vp

Asia
OSA; hallintovaliokunnan kuuleminen 15.2.2022; valiokunnan pyytämä lisäselvitys; valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (menettelyasetus) (U 34/2016 vp)

Lisäselvityksessä havainnollistetaan pakolliseen rajamenettelyyn mahdollisesti ohjautuvien turvapaikanhakijoiden lukumäärää.

Valiokunnan pyynnön mukaisesti ohessa tilastoja, joista voidaan tehdä rajamenettelyyn menettelyasetusehdotuksen mukaan ohjautuvista turvapaikanhakijoista joitain arvioita. Tarkastelujaksoksi otettiin vuosi 2019, joka on viimeisin kokonainen ns. normaalitilannetta edustava vuosi ennen Covid 19 -epidemiaa. Epidemian aikana turvapaikanhakijoita on tullut huomattavasti aikaisempaa vähemmän. Vuonna 2019 Suomessa jätettiin yhteensä 2 467 uutta turvapaikkahakemusta. Vuonna 2020 luku oli 1 275 ja vuonna 2021 1 382.

Luotettavat tilastot ulkorajoilta saadaan ainoastaan itärajan rajanylityspisteistä, koska lentokenttien osalta ei tilastoissa tehdä erottelua ulkorajan ja sisärajan yli tulleiden hakijoiden osalta.

Itäisen maarajan ylittäneistä voidaan tehdä joitain havaintoja. Tarkastelujakson aikana itäisen ulkorajan yli tuli ulkomaalaisasioiden asiointijärjestelmän (UMA) tilastojen mukaan 152 hakijaa. Kun näiden hakijoiden kansalaisuuksia verrataan Eurostatin hyväksymisasteita koskevaan tilastoon vuodelta 2019, voidaan todeta, että yhteensä 138 hakijaa olisi pelkästään kansalaisuutensa perusteella ohjautunut pakolliseen rajamenettelyyn itärajalla. Osa tästä määrästä ei kuitenkaan Maahanmuuttoviraston seulonnan perusteella lopulta ohjautuisi rajamenettelyyn.

Kansalaisuuksista on hyvä huomioida, että esimerkiksi Venäjän federaation osalta hyväksymisaste on 19 %. Hyväksymisaste saattaa siis vaihdella vuosittain ja näillä määrillä sillä olisi vaikutusta Suomessa rajamenettelyyn ohjautuvien vuosittaiseen määrään. Kuten alla olevasta tilastosta voidaan todeta, venäläisiä hakijoita olisi vuonna 2019 ohjautunut itärajalla pakolliseen rajamenettelyyn määrällisesti eniten (126).

Venäläisten hakijoiden osalta on kuitenkin todettava, että suuri osa heistä saa Suomessa myös kansainvälistä suojelua, joten kaikkia hakemuksia ei tutkittaisi rajamenettelyssä. Joukossa on myös lapsiperheitä, joiden hakemuksia ei kaikissa tapauksissa ehdotuksen mukaan tutkittaisi rajamenettelyssä. Voidaan lisäksi olettaa, että venäläisiä hakijoita tulee myös lentokentille suoraan ulkorajan yli, joten tämä saattaisi nostaa rajamenettelyyn ohjautuvien hakijoiden määrää kokonaisuudessaan. Vuonna 2019 kaikilla rajoilla vastaanotettiin yhteensä 233 venäläisen henkilön turvapaikkahakemusta.

Suuntaa antavina arvioina voidaan siis esittää, että itärajalla pakolliseen rajamenettelyyn ohjautuisi n. 50-80 ja lentokentillä 50-100 hakijaa vuosittain. Lukumäärät riippuvat hyvin paljon siitä, onko Venäjän hyväksymisaste yli vai alle 20 %.

Rajanylityspisteet ja hakijoiden alkuperämaat

Imatran rajanylityspaikka	18
Jemen	1
Kamerun	2
Montenegro	1
Venäjä	14
Niirala	11
Venäjä	11
Nuijamaan rajanylityspaikka	15
Kazakstan	4
Venäjä	11
Vaalimaan rajanylityspaikka	74
Georgia	1
Iran	2
Kongo (Kongo-Brazzaville)	1
Moldova	1
Ukraina	5
Valko-Venäjä	1
Venäjä	62
Venezuela	1
Vainikkalan rajanylityspaikka	34
Angola	3
Intia	1
Kongo (Kongo-Kinshasa)	1
Tadžikistan	1
Venäjä	28
Kaikki yhteensä	152

* lihavoituna maat, joiden kohdalla hyväksymisaste Eurostatin vuoden 2019 tilastojen perusteella oli 20 % ja alle.

Maat, joiden kohdalla hyväksymisaste Eurostatin vuoden 2019 tilastojen perusteella oli 20% ja alle:

Benin	20 %
Mexico	20 %
Tajikistan	20 %
Russia	19 %
Sri Lanka	19 %
Burkina Faso	18 %
Turkmenistan	18 %
Western Sahara	17 %
Angola	17 %
Côte d'Ivoire	17 %

Guinea	16 %
Sierra Leone	16 %
Brazil	16 %
Mauritania	15 %
Mali	15 %
Madagascar	13 %
Azerbaijan	13 %
Togo	13 %
Mauritius	13 %
Nigeria	12 %
Egypt	12 %
South Africa	12 %
Kosovo	12 %
Comoros	11 %
Jordan	11 %
Lebanon	11 %
Kenya	10 %
Belarus	10 %
Pakistan	10 %
Kyrgyzstan	10 %
Cuba	9 %
Kazakhstan	9 %
Liberia	9 %
Tanzania	9 %
Philippines	8 %
Ukraine	8 %
Peru	8 %
Argentina	8 %
Uzbekistan	8 %
Morocco	8 %
Haiti	8 %
Gambia, The	8 %
Bolivia	7 %
Chile	7 %
Paraguay	7 %
Mongolia	7 %
Dominican Republic	7 %
Nepal	7 %
Colombia	6 %
Senegal	6 %
Algeria	6 %
Bangladesh	6 %
Armenia	5 %
Albania	5 %
Venezuela	5 %
Bosnia and Herzegovina	5 %
Guinea-Bissau	5 %
Ghana	5 %
United States	4 %
Serbia	4 %
Tunisia	4 %
Georgia	4 %

India	3 %
Montenegro	2 %
North Macedonia	1 %
Vietnam	1 %
Moldova	1 %
Bahamas	0 %
Belgium	0 %
Botswana	0 %
Bulgaria	0 %
Cabo Verde	0 %
Cambodia	0 %
Canada	0 %
Costa Rica	0 %
Croatia	0 %
Czechia	0 %
Dominica	0 %
Ecuador	0 %
Eswatini	0 %
France	0 %
Germany	0 %
Greece	0 %
Hungary	0 %
Indonesia	0 %
Israel	0 %
Italy	0 %
Japan	0 %
Laos	0 %
Latvia	0 %
Liechtenstein	0 %
Lithuania	0 %
Namibia	0 %
Netherlands	0 %
North Korea	0 %
Norway	0 %
Panama	0 %
Poland	0 %
Romania	0 %
Saint Lucia	0 %
São Tomé and Príncipe	0 %
Slovakia	0 %
South Korea	0 %
Spain	0 %
Suriname	0 %
Sweden	0 %
Taiwan	0 %
Thailand	0 %
United Kingdom	0 %
Uruguay	0 %

LIITTEET

Asiasanat	laiton maahanmuutto, maahanmuutto, muuttoliike, turvapaikka, turvapaikanhakijat
Hoitaa	**SM, UM**
Tiedoksi	EUE, OKM, OM, STM, TEM, VM, VNK, VTV